

A SZERZŐ KIEGÉSZÍTÉSE A BEVEZETÉSHEZ

A fenti gondolatokat a szokásostól eltérő módon a jegyzet megírása előtt írtam le, így itt elsősorban azokról a célokról olvashatunk, amelyeket munkám során követni próbáltam. Csak a tanuláshoz kötődő anyagok gyűjtése és rendszerezése során világosodott meg számomra, hogy a tanulás fogalma milyen mértékben összetett és szerteágazó. Terveim szerint a minimálisan szükséges pedagógiai ismeretek áttekintése után kellett volna foglalkoznunk azokkal a tanulás-módszertani, szervezési és tervezési kérdésekkel, amelyek megkönnyítik a felsőfokú tanulmányok végzését, és egyben sajátos mérnöki, közgazdászai és menedzser nézőpontból tekintenek a tanulás tevékenységére.

Ezzel szemben hamar ráébredtem, hogy még azokat a látszólag egyértelmű fogalmakat is, amelyekre jegyzetemben csupán egy-egy félmondatral kívántam hivatkozni, sokszor kisebb könyvtárnyi irodalom tárgyalja. A gondolkodás folyamata, a tanulás képességének mérése, az értelmesség fogalma például nemcsak több könyv önálló témáját alkotja, hanem azokat ráadásul a különböző pszichológiai és pedagógiai irányzatoknak megfelelően egymásnak ellentmondó szemléletben elemzik. Hozzájárul még ehhez a problémához az is, hogy a tanulóhoz köthető területek annyira szerteágazók, hogy azok összes vonatkozását professzionális módon senki nem láthatja át. A tanulás pszichológiai alapjainak áttekintése, a tanulás fizikai környezeti kialakításának tervezése, a tanulás hatékony megszervezése vagy a tudás mérése például mind olyan eltérő szakmai felkészültséget igényel, amely csak kivételes esetben összpontosul egy személyben.*

A fenti tapasztalatok kapcsán magyarázatot nyerhetünk arra a jelenségre, hogy miért fókuszál a könyvtárakban elérhető kis mennyiségű, tanúlással foglalkozó könyv annak csak viszonylag szűk területeire.

A tervezett jegyzet így már csupán terjedelme miatt sem lehetett hiánytalan. Ezért az egyes fejezeteket követően felsoroltam a közvetlenül felhasznált szakirodalmi anyagokat, amelyek a további önképzés legfontosabb forrásai lehetnek. Ezeket egészítettem ki a jegyzet végén egy további irodalomjegyzékkel.

* Pontosabban minden gyakorló pedagógusnak és szülőnek is egy személyben kell ezekkel foglalkoznia, de azért ez legtöbbször csak ösztönösen, praktikus szempontok alapján történik.

Megtalálhatók benne a hagyományos könyvtárakban kereshető „papír alapú” és az internetes forráskeresést segítő digitális források egyaránt. Az olvasót, akiben esetleg szintén hiányérzet merül fel, vagy csupán el kíván mélyülni a tanulás egyes részletkérdéseiben, ezzel szeretném segíteni további olvasmányainak kiválasztásában.

Végezetül szeretném köszönetemet kifejezni azoknak is, akik a jegyzet pedagógiai és egyben mérnöki szemléletű készítéséhez hozzájárultak. Ez a segítő tevékenység nem közvetlen formában történt, hanem főként azzal a pedagógusi munkával és példaadással, amely személyes, mérnöki és tanári tudatomat formálta. Így pedagógus szüleim, óvodapedagógusaim, általános iskolai tanítóim és tanárain, középiskolai pedagógusaim és egyetemi oktatóim hivatástudata egyaránt hozzájárult e jegyzethez. Közülük is ki kell emelnem, hogy mérnök-hallgatóként sokat tanultam Felföldi László, Prezenszki József és Kovács Péter tanár uraktól, majd pedagógushallgatóként Horváth György tanár úrtól. A jegyzet szellemisége sokat tartalmaz a tőlük elsajátított szemléleti elemekből, és egyes esetekben konkrét tartalmakat is átvettem tőlük.

2011. április